



SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU Çevre Sağlığı Programı Ders içerikleri

1. Yarıyıl

ATATÜRK İLKELERİ ve İNKILAP TARİHİ-I

Bu derste Osmanlı İmparatorluğunun Türkiye Cumhuriyeti'ne bıraktığı miras ve Cumhuriyet'in temel kuruluş dinamikleri ele alınacaktır. 19.yy'daki modernleşme 19.yy Osmanlı toplumu ve devlet yapısının iktisadi, sosyal ve siyasi tarihindeki önemli olaylar, tarihin kırılma noktaları kurumlar, kavramlar ve olgular tematik olarak değil, tarihsel süreklilik takip edilerek ve devleti yöneten dönemin hakim siyasi aktörleri üzerinden aktarılacaktır. 1918'de Birinci Dünya Savaşı'nın sona ermesi ile Anadolu'da başlayan siyasi sürecin 29 Ekim 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin ilanı gidişinin askeri, siyasi ve hukuki aşamaları incelenecektir.

GENEL KİMYA

Genel kimya dersi, maddenin yapısı, atomun yapısı, elektron dağılımları, kimyasal bağlar, bileşik formüllerinin yazılması ve isimlendirilmeleri, mol kavramı, kimyasal reaksiyonlar ve hesaplamalar, çözeltiler, gazlar, radyoaktivite konularını içermektedir.

FİZYOLOJİ

Fizyolojiye giriş, hücre fizyolojisi, kas fizyolojisi, dolaşım fizyolojisi, sindirim sistemi fizyolojisi, boşaltım sistemi fizyolojisi, solunum fizyolojisi, endokrin sistem fizyolojisi, merkezi sinir sistemi fizyolojisi-1, merkezi sinir sistemi fizyolojisi-2, duyu fizyolojisi-1, duyu fizyolojisi-2, kardiovasküler sistemi fizyolojisi

GENEL BİYOLOJİ

Biyoloji Bilimine Giriş, Tarihçe, Canlının Temel Özellikleri Atom, Element, Kimyasal Bağlar inorganik moleküller, Organik Moleküller ve Sekonder Metabolitler, Hücre Teorisi, Hücresel Farklılıklar, Prokaryotik ve Ökaryotik Hücre, Hücre Zarı ve Duvarı, Sitoplazma, Çekirdek ve Organeller, Biyokataliz, Enzimler, Enerji Taşınımı, Kemosentez ve Fotosentez, Solunum, Protein Sentezi ve Yağ Metabolizması, Hücreler arası iletişim, Madde Alınımı ve Taşınımı, Hücre Döngüsü, Mayoz Bölünme ve Kalıtım, Mitoz

GENEL PARAZİTOLOJİ

Parazitolojiye Giriş, Parazitolojik Kavramlar, Parazit-Konak İlişkileri, Patogenez ve Patoloji, Parazitlerin Kaynakları ve bulaşma yolları, Klinik Belirtiler, Tanı, Tedavi ve Korunma, Parazitlerin yaptıkları hastalıkların isimlendirilmesi, Parazitlerin sınıflandırılması; parazit olan protozoon, helmint ve arthropodların genel özellikleri, tanı, teşhis, tedavi ve korunma yöntemleri.

YABANCI DİL 1

Temel İngilizce Dilbilgisi, temel kelimeler, günlük ifadeler, okuma parçaları ve bunları anlama, günlük-resmi olmayan metinlerin okunması, gelecek yıllarda öğrencilerin alanlarına yönelik mesleki İngilizce 'de kendilerine yardımcı olacak sözlü ifade ve yazma becerisi çalışmaları, karşılıklı konuşma ve diyalog uygulamaları

TÜRK DİLİ-1

Bu derste, öğrencilerin sözlü ve yazılı iletişim araçlarının etkili ve doğru şekilde kullanması üzerinde durulacaktır. Derste anlama, anlatma, okuma ve yazma etkinliği üzerine çalışma yapılacak, hazırlıklı konuşma türleri (panel, sempozyum, konferans vb.) tanıtılacak, öğrenci; beden dilini kullanma, vurgu ve tonlamaya özen gösterme, sunum yapma teknikleri gibi konularda donanımlı bir hale getirilecektir.

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ

Bu ders, iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki temel kavramlar ve tarihsel gelişim kavramlarını; işyerindeki işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının görev yetki ve sorumluluklarını; risk, tehlike, birincil, ikincil, üçüncül koruma kavramlarını; fiziksel, kimyasal, biyolojik ve psikososyal riskler, iş hijyeni, kişisel koruyucu donanımlar ve işyerlerindeki iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ve işyerindeki uygulamalar konularını içerir.

KENTLEŞME ve ÇEVRE SAĞLIĞI

Bu dersin amacı nüfus, nüfus hareketleri, kentleşme, sanayileşme ile ilgili genel bilgiler verildikten sonra özellikle bu kavramların çevre kirliliği üzerindeki etkisini hem yerel hem de küresel ölçekte öğretmektir.

ÇEVRE KİMYASI

Çevre Kirliliği, Çevrede Cereyan Eden İlginç Reaksiyonlar, Analiz Yöntemleri, Jeosfer Kimyası, Çevre Biyokimyası, Sera Gazları ve Küresel Isınma, Güneş Enerjisi, Radyoaktif Kimya

YENİLEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI

Enerjinin tanımı ve çeşitleri, Enerji üretim kaynakları, Fosil kökenli yakıtlar ve çevresel etkileri, Dünya'da ve Türkiye'de temiz ve yenilenebilir enerji kaynakları, güneş enerjisi, Rüzgar enerjisi, Jeotermal enerji, Biyogaz ve katı atıklardan enerji eldesi, Nükleer ve Hidroelektrik santraller ve çevresel etkileri, Denizlerden elde edilen enerji, Hidrojen enerjisi, Bordan enerji üretimi

2.Yarıyıl

ATATÜRK İLKE ve İNKILAP TARİHİ-II

Sevr Anlaşması ve Türk Milleti Üzerindeki Etkisi, 1. İnönü, 2. İnönü, Sakarya Savaşları ve Büyük Taarruz, Milli Mücadelenin Siyasi Tarafı, Mudanya Ateşkesi ve Lozan Barış Anlaşması, Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası, Cumhuriyeti Hazırlayan Gelişmeler, Cumhuriyetin İlanı ve Tepkiler, Siyaset, Eğitim, Kültür, Hukuk ve Sosyal Alanlarda Devrimler, Atatürk İlkeleri (Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık), Atatürk İlkeleri (Laiklik, Devletçilik, Devrimcilik), İnkılâplara Karşı Tepkiler (Şeyh Said, İzmir Suikastı, Dersim İsyanları vs.), 1923-1929 Yılları Arasında Türkiye'nin İktisadi Yapısı, 1929-1938 Yılları Arasında Türkiye'nin İktisadi Yapısı, 1919-1938 Arası Türk Dış Politikası, Atatürk'ün Vefatı ve Sonrasında Yaşanan Gelişmeler, 2. Dünya Savaşı ve Türkiye, 1950-2000 Arası Türkiye'de Yaşanan Olayların Genel Değerlendirmesi.

YABANCI DİL-II

Temel İngilizce Dilbilgisi, temel kelimeler, günlük ifadeler, okuma parçaları ve bunları anlama, günlük-resmi olmayan metinlerin okunması, gelecek yıllarda öğrencilerin alanlarına yönelik mesleki İngilizce 'de kendilerine yardımcı olacak sözlü ifade ve yazma becerisi çalışmaları, karşılıklı konuşma ve diyalog uygulamaları

TÜRK DİLİ-II

Bu derste, öğrencilerin sözlü ve yazılı iletişim araçlarının etkili ve doğru şekilde kullanması üzerinde durulacaktır. Derste anlama, anlatma, okuma ve yazma etkinliği üzerine çalışma yapılacak, hazırlıklı konuşma türleri(panel, sempozyum, konferans vb.) tanıtılacak, öğrenci; beden dilini kullanma, vurgu ve tonlamaya özen gösterme, sunum yapma teknikleri gibi konularda donanımlı bir hale getirilecek.

İLK YARDIM

İlk yardım Temel uygulamaları, olay yeri değerlendirilmesi, 1. Ve 2. değerlendirme, temel yaşam desteği, solunum yolu tıkanıklıkları ve boğulmalar, kanamalar, şok-bayılma ve koma, diğer acil durumlar, kırık-çıkık ve burkulmalar, yaralanmalar, ısı dengesi bozuklukları, zehirlenmeler ve hayvan sokmaları, taşıma teknikleri.

EKOLOJİ

Ekolojinin tanımı, ekoloji kavramları, ekolojinin ilkeleri, ekolojik sorunlar, Ekosistem nedir, ekosistem kavramları, Yerküre üzerinde çevre faktörlerine bağlı sorunlar ve çözüm önerileri, çevre ve teknoloji, insan ve çevre ilişkileri, küresel ısınma ve çevreyi olumsuz etkileyen faktörler, sürdürülebilir gelişim vb. konular “ Ekoloji Dersi” nin konularını oluşturmaktadır.

KATI ATIKLAR

Katı atıkların oluşması, toplanması, taşınması, depolanması, geri kazanımı, bertaraf edilmesi işlem ve tekniklerinin öğretilmesi; katı atıkların çevre ve insan sağlığına etkilerinin incelenmesi

GENEL MİKROBİYOLOJİ

Mikrobiyolojiye giriş, Terminoloji, Mikroorganizmaların morfolojileri, hücre yapıları, gelişmesi, çoğalması, ekolojisi ve sınıflandırılması, Mikrobiyoloji laboratuvarı yöntem ve teknikleri.

TEMEL BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

Bilgisayar Kavramı, Bilişim Teknolojileri, Yazılım Ve Donanım Bileşenleri, Ağ Ve İnternet Kullanımı, İşletim Sistemleri, Uygulama Yazılımları, Ofis Uygulama Programları Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint

KLİMATOLOJİ

Bu dersin amacı genel klimatoloji konularının kavratılmasıdır. Bu kapsamda atmosfer, atmosfer tabakaları, atmosfer sistemi içerisinde ısı alışverişi, atmosferde su buharı, nemlilik, yoğunlaşma, sis, bulut ve yağış olayları, buharlaşma, dünyada ve Türkiye’de görülen iklim tipleri vb. bilgileri öğretmektir.

MESLEK ETİĞİ

1 Etik ve ahlak kavramlarını incelemek 2 Etik ve ahlak kavramlarını incelemek 3 Etik sistemlerini incelemek 4 Etik sistemlerini incelemek 5 Etik sistemlerini incelemek 6 Ahlakın oluşumunda rol oynayan faktörleri incelemek 7 Ahlakın oluşumunda rol oynayan faktörleri incelemek 8 Ara Sınav 9 Meslek etiğini incelemek 10 Meslek etiğini incelemek 11 Meslek etiğini incelemek 12 Mesleki yozlaşma ve meslek hayatında etik dışı davranışların sonuçlarını incelemek 13 Mesleki yozlaşma ve meslek hayatında etik dışı davranışların sonuçlarını incelemek 14 Mesleki yozlaşma ve meslek hayatında etik dışı davranışların sonuçlarını incelemek 15 Meslek etiğinin tarihsel gelişimini incelemek 16 Final Sınavı

AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Akılci ilaç kullanımı dersi; İlaçların uygulanma yolları, emilimi, dağılımı, biyotransformasyonu, metabolizması ve atılımı, ilaçların etkisini değiştiren faktörler, ilaç etkileşimleri, akılci ilaç kullanımı nedir, akılci ilaç kullanım ilkeleri, Türkiye'de ve dünyada akılci ilaç kullanımı, sağlık hizmeti sunanların ve hizmet alanların akılci ilaç kullanımındaki rolleri, akılci olmayan ilaç kullanımı sonuçları, farmakoekonomi, özel hasta grubunda akılci ilaç kullanımı, akılci antibiyotik kullanımı konularını içermektedir.

KARİYER PLANLAMA

Kariyer Planlama dersinin, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından oluşturulan taslak çerçevesinde, her hafta için hazırlanmış video ve etkinlikler ile üniversite öğretim üyeleri, sektör profesyonelleri, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası örgütlerden davet edilecek misafir eğitimcilerle işlenmesi önerilmektedir. Ders kapsamına dâhil edilecek destekleyici faaliyetler öğrencileri profesyonel başvurularda kullanılan yöntem ve araçlar konusunda bilgilendirecek

DİJİTAL OKURYAZARLIK

Dersin içeriği, dijital çağda ve dijital kültürde bilinçli bir kullanıcı ve üretici olmaya yönelik temalardan oluşmaktadır. Bu temalar, dijital teknolojilerin ve dijital platformların kavramsal çerçevesi, kullanımı, temel stratejileri, risk ve faydaları, bilgi erişimi, paylaşımı, kontrolü ve üretimine yöneliktir.

3.Yarıyıl

GIDA KONTROLÜ ve HİJYENİ

Hijyen ve sanitasyonun tanım ve önemi, mikroorganizmalar ve sanitasyon, personel hijyeni, temizleme bileşikleri, dezenfektanlar, sanitasyon ekipman ve sistemleri, atıkların kontrolü, zararlıların kontrolü, su hijyeni, hava ve sanitasyon, süt işletmelerinde sanitasyon, et işletmelerinde sanitasyon, meyve sebze işletmelerinde sanitasyon, Kalite kontrol ve sanitasyon programı oluşturmak.

HAVA KİRLİLİĞİ ve KONTROLÜ

Hava kirliliğinin tanımı, Hava kirlenmesinin nedenleri ve etkileri, kirletici maddeler, kirletici kaynakları, motorlu taşıt problemi, hava kirleticileri ve global iklim, hava kirliliği ile ilgili yasal düzenlemeler, hava kirliliğinin insanlar, hayvanlar, bitkiler ve yapılar üzerindeki etkileri, asit yağmurları ve etkileri, ölçüm yöntemleri, kirlilik kontrol prensipleri ve ilgili mevzuatlar.

TOPRAK KİRLİLİĞİ ve KONTROLÜ

Toprağın tanımı, toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri, toprak oluşumu, toprakların sınıflandırılmaları, toprak kirliliği: önemi, kaynakları ve kirliliğe neden olan faktörler, toprakta tuzluluk, ve pH tespiti, erozyon, pestisitler, toprakların amaç dışı kullanılması, kimyasal ve ahır gübreleri, katı atıkların toprağa etkisi, asit yağmurlarının toprağa ve yeraltı suyuna etkileri, radyoaktif atıkların toprağa ve yer altı suyuna etkileri, çözüm önerileri, alınacak önlemler, toprak mikroorganizmaları, topraklarda ağır metal kirliliği, sera etkisi ve global ısınma, toprak numunesi alma kuralları, toprak kirliliğinin analiz yöntemleri, kirlenmiş toprakların ıslah yöntemleri

BULAŞICI HASTALIKLARI

Bulaşıcı hastalıklarda görülen genel belirtiler, Bulaşıcı hastalıkların bildirim ve izolasyon yöntemleri, Bağışıklama, Solunum yolu ile bulaşan hastalıklar-1, Solunum yolu ile bulaşan hastalıklar-2, Solunum yolu ile bulaşan hastalıklar-3, Sindirim sistemi ile bulaşan hastalıklar-1, Sindirim sistemi ile bulaşan hastalıklar-2, Deri ve mukoza yolu ile bulaşan hastalıklar-1, Deri ve mukoza yolu ile bulaşan hastalıklar-2, Sosyal bulaşıcı hastalıklar-1, Sosyal bulaşıcı hastalıklar-2, Sosyal bulaşıcı hastalıklar-3

HALK SAĞLIĞI

Temel Halk Sağlığı, Genel Kavramlar ve sağlık düzeyleri, Halk sağlığı hizmet alanları, Sağlık hizmetlerinin amacı, Anne ve çocuk sağlığı, Anne ve çocuk sağlığı istatistikleri, Aile planlaması, Ergen sağlığı, Yaşlı sağlığı, Okul sağlığı, Ruh sağlığı, Çevre sağlığı, İşçi sağlığı

YAZ STAJI

Sağlık kurumlarında bulunan iş akışını aktif olarak öğrenmek

MİKROBİYAL EKOLOJİ

Mikroorganizmalarda beslenme, doğada mikroorganizmaların çoğalma ve dağılımını etkileyen faktörler, mikroorganizmaların habitat tipleri, mikroorganizmalarda simbiyotik ilişkiler, biojeokimyasal devirler, insanın mikrobiyal faunası.

İÇME SULARININ ARITIMI

Su Kalitesi Kriterleri ve Standartlar, Yüzeysel ve Yeraltı Suların Arıtılması Esasları, Havalandırma Sistemleri, Su Arıtımında Hızlı ve Yavaş Karıştırma, Çöktürme Tank Tipleri, Çökeltim Havuzu Girişi ve Çıkış Yapıları, Kum Filtreleri ve Filtre Kontrol Teknikleri, Dezenfeksiyon, Adsorpsiyon, İyon Değiştirme, Su Kalitesi İyileştirme Metotları

DOĞA KORUMA

Doğanın yapısı, biyolojik çeşitlilik, ekosistemlerin korunması, gen merkezleri, milli parklar, köy, kent ve diğer yerleşim alanlarının korunması.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ

Çevre Etkilerinin Değerlendirilmesinin (ÇED) Tanımı, Tarihsel Gelişimi, Bir çevresel etki değerlendirme çalışmasının çerçevesi ve aşamaları, Çevresel Etkilerin Belirlenmesinde Kullanılan Yöntemler, Çevresel Etkilerin Belirlenmesinde Kriterler, Çevre Etkilerinin Değerlendirilmesi Çalışmalarının Planlanması Ve Yönetimi, Karar verme yöntemleri.

4.Yarıyıl

MESLEKİ UYGULAMA

Çevre sağlığı konularında teorik bilgilerin pratiğe dönüştürülmesi, öğrencilere saha deneyimi kazandırılması ve mesleki becerilerin geliştirilmesi amacıyla Kamu veya özel kuruluşlardaki üretim ve hizmet süreçlerini iş yerinde uygulanmalarının sağlanması.

ÇEVRE KİR. ÖLÇ. ve DEĞ.

Çevre kirliliği kaynaklarının incelenmesi; çevre kirliliği kaynaklarının kontrolü ile ilgili yöntemlerin incelenmesi ve çevre kirliliği ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin öğretilmesi

GENEL BİOTEKNOLOJİ

Biyoteknolojiye giriş, Genetik mühendisliği ve rekombinant DNA teknolojisi, Bakterilerde gen transfer mekanizmaları, Bitki hücre ve doku kültürü, Hayvan hücre ve doku kültürü, Tarımsal Biyoteknoloji, Tıbbi Biyoteknoloji,Endüstriyel Biyoteknoloji, Çevre Biyoteknolojisi, Gıda Biyoteknolojisi, Biyoteknoloji ve Etik

ÇEVRE POLİTİKALARI ve MEVZUATI

Dersin İçeriği Bu ders kapsamında, çevre sorunlarının nedenleri ve önleme politikaları, ulusal ve uluslararası çevre koruma politikaları, sürdürülebilir kalkınma ve çevre konuları incelenir

KULLANILMIŞ SULARIN ARITIMI

Mekanik Arıtma (Izgaralar, Kum Tutucular, Yağ tutucular, Çökeltim Havuzları), Biyolojik Arıtma (Aktif çamur metodu ve sistemleri, Havalandırma sistemleri, Mekanik Havalandırmalı havuzlar, Oksidasyon hendekleri, Stabilizasyon Havuzları, Damlatmalı Filtreler, Akışkan

yataklı Arıtma Sistemleri, Dönen Biyodiskler), Çamur Muamelesi ve Uzaklaştırması (Aerobik Çürütme, Anaerobik Çürütme, Çamur Kurutma Yatakları)

TOKSİKOLOJİ

Toksikoloji dersi; zehirlerin giriş yolları, absorpsiyon, dağılım, metabolizma ve atılımları, toksik etki mekanizmaları, genetik toksikolojiye giriş, kimyasal kanserojenesis, teratojenesis, kimyasal mutajenezis, sistemik toksikolojiye giriş, merkezi sinir sistemi zehirleri, karaciğer zehirleri, immünotoksikoloji, ilaç toksisitesi, çevremizde bulunan önemli toksik maddeler ve pestisitler, endüstride kullanılan önemli toksik maddeler ve doğal kaynaklı zehirler konularını içermektedir

SU KİRLİLİĞİ ve KONTROLÜ

Su kalitesi ve kontrolüne giriş, suyun önemi ve özellikleri, hidrolojik çevrim, hidrolojik çevrim esnasında suyun kalitesindeki değişimler, suların genel kalite parametreleri, su kalite ve deşarj standartları, doğal arıtım süreçleri, atıksu deşarjının alıcı ortam üzerindeki etkileri, çözünmüş oksijen modeli, göl kirliliği, koy- körfez kirliliği, ötrofikasyon, su kirlilik kontrolünü bilinmesi

ARAŞTIRMA YÖNTEM ve TEKNİKLERİ

Bu ders bilimsel araştırma süreci ile ilgili temel kavramlar-1 (bilim, bilimin işlevleri, bilimsel yöntem, bilimsel yöntemin aşamaları, araştırma eğitimi), bilimsel araştırma süreci ile ilgili temel kavramlar-2 (araştırma türleri, hipotez, değişken, değişken türleri), literatür taraması, problemi tanımlama, araştırma modeli: tarama araştırmaları/deneme araştırmaları, araştırma modeli: korelasyonel araştırmalar/ tek denekli araştırmalar, nedensel karşılaştırma araştırmaları, evren-örneklem, örnekleme yöntemleri 1, evren-örneklem, örnekleme yöntemleri 2, veri toplama araçları anket, gözlem vb., ölçme aracı uyarlama süreci, nitel araştırmalar, nicel ve nitel araştırmalar, verilerin analizi, bilimsel araştırma etiği konularını içerir.

BİYOÇEŞİTLİLİK

Biyoçeşitlilikle ilgili kavramlar, Biyoçeşitliliğin evrimsel temeli, Biyoçeşitliliğin coğrafik dağılımı, Biyolojik çeşitlenmeye neden olan mekanizmalar, biyoçeşitlilik ve insan etkileri, Biyoçeşitlilik ve ekolojik sistemleri ilişkisi ve işleyişi, Biyoçeşitliliğin diğer bilimlerle ilişkisi, Biyoçeşitliliğin, değeri, kullanımı ve korunması, Biyoçeşitliliği bekleyen problemler, Türkiye'nin biyoçeşitliliği.

ÇEVRE FELSEFESİ ve ETİĞİ

Ders, içeriğinde, çevre etiğindeki kimi karmaşık problemlere dair farkındalık geliştirecek, öğrencilerin bu problemlere karşı kavramsal araç ve yetiler geliştirmelerini sağlayacaktır.

SAĞLIK HİZMETLERİ YÖNETİMİ

Yönetim disiplini kapsamında son yüzyılda meydana gelen işletme yöneticiliğine ilişkin düşünceler, teori tartışmaları, güncel eleştiriler ve yeni yaklaşımlar dersin içeriğini oluşturmaktadır. Amaç yönetici adaylarının yöneticilik disiplininin düşünsel evrimine ilişkin birikim edinmelerini ve öngörülerini geliştirmelerini sağlamaktır.